

Vendégjáték

variáció egy témára

(részlet)

Vonzanak ezek a kihallgatáshoz használt helyiségek. Persze nem a szűkösségük, a halovány neonfény, a falak egykedvű fehér tónusa vagy ez a suta linóleum-szag, hanem valami más, ami az érzékszerveimmel nem megragadható.

Egy asztal, két szék, némi víz, ezek találhatók odabent, amikor kinyitja előttem az ajtót a fiatal törzsőrmester, aki fölkísért. Nem akartam túl sok mindenről kérdezősködni az ügyvel kapcsolatban. Az a legbiztosabb, ha a gyanúsítottal beszélek minél előbb, és lehetőségem is nyílik erre, mielőtt a nyomozási bíró megérkezne. Nem szabad, hogy bármi elvonja a figyelmemet. A bizalom megszerzése az első és legfontosabb.

Miután utánakérdeztem a meghatalmazásnak, amit szokatlan módon az irodából valaki már leadott itt a fogdában, kikértem az illetékestől, hogy az ügyféllel is aláírást kérésre a biztonság kedvéért. Utána az őrizetbe vétel körülményeiről érdeklődtem még, mert a jegyzőkönyv száraz és kissé kusza fogalmazása megkívánja, hogy erről bővebben informálódjak. Nem örülök annak, hogy menekülőre fogta a dolgot, és hogy ellenállt, bár érthetőnek tűnik az eddigi ismereteim alapján, hogy a gyanúsított elhagyta a helyszínt, egy hatalmas villát a Rózsadomb alján, a Rómer Flóris utcától, ahol lakom, tíz percnnyire kocsival.

Ismerem a házat. Sejttem is, hogy kié. Maga a jegyzőkönyv is tartalmaz információt arról, hogy egy nagyszabású rendezvény keretén belül közreműködött a gyanúsított, és az egyik százados is utalt arra, hogy elég kemény dolgok történhettek a tegnapi este folyamán.

Összesen nyolc embert állítottak elő. Ahogy olvasom sorban a vendéglistán szereplő neveket vagy azokét, akiket a rendőrök tanúként hallgathatnak majd ki, netán kábítószer-birtoklás gyanújával vettek őrizetbe, látom, hogy olyan személyek is érintettek lehetnek az ügyben, akiket hírből vagy akár személyesen ismerek, netán apám tágabb ismeretségi körébe is beletartoznak, és akikkel, ha nem muszáj, nem érintkeznék. Hiszen még ha föl is ismerem, kivel hogyan kéne bánni, a személyiségem egy sötétebb része bizonyos helyzetekben képtelen az alkalmazkodásra, és csak komoly erőfeszítések árán tudok természetesen tünően viselkedni. Erről gyakran eszembe jut az is, ezek szerint mégsem mindegy, hogy nem teljesen önként választottam, mert nyilvánvaló, hogy apám és a családunk idősebb generációinak működése komoly hatással volt arra, mit is kezdek az életemmel, már ami a munkámat, vagy ahogy ők mondanák, a hivatásomat illeti. Időnként persze fölmerül bennem az is, hogy ezeknek az

általunk elképzelhető variációknak lehet, csak én tulajdonítok a kelleténél nagyobb jelentőséget.

Viszont ha csak egy kicsit is elmerülök a gondolatban, a korábbi, hasonló szituációkban szerzett élményeim alapján, hogy vajon kik lehettek még ott a helyszínen, és mik történhettek az előző éjszaka folyamán, máris árnyalódik az egyébként még nagyon is hiányos kép, miközben figyelembe kell vennem azt is, hogy ha mindezt hagyom idő előtt kibontakozni, annak komoly buktatói lehetnek. Mert ugyan már most biztos vagyok benne, hogy abban az alárendelt szerepben, amiben F. Ádám volt az este folyamán, számára igencsak megalázó helyzetek alakulhattak ki, és súlyos indulatok szabadulhattak el, mégsem volna szabad, hogy a korábbi, elsősorban nem szakmai tapasztalatokból származó helyes következtetésem, amik a jelen eset körülményeivel kapcsolatban egyelőre biztos, hogy csupán a feltételezés kategóriájába tartozhatnak, komolyan befolyásolják az ügyhöz, a többi érintetthez és a gyanúsítotthoz való alapvető hozzáállásomat.

Türelemmel végighallgattuk egymást a századossal, aki a szolgálati idejének vége felé még szánt arra időt, hogy beszéljen velem. Meg is lepődtem, mert a rendőrök amúgy szeretnek keménykedni, és gyakran azzal az eleven flegmasággal beszélnek el a történeteket, ami elsősorban nem az események láncolatának megértéséről vagy a tapasztalataik átadásáról, hanem a saját hatalmi pozíciójuk taglalásáról és megerősítéséről szól. Sokat töprengtem azon mostanában, hogy a közéletünk alaphangulata milyen hatással van az ilyen jellegű munkát végzőkre, akikkel sűrűn érintkeztem főleg az ügyészségen végzett feladataim során, és akik leginkább éhbérért vállalják azt a felelősséget, aminek a nyomai szinte kitapinthatók egy ilyen szóváltásban. Közben az is hozzátartozik ehhez, hogy nem igazán kedvelem őket, már hogy a zsarukat, ennek is megvannak az okai, bár ez az ötvenhez közeli ember valahogy más. Figyeltem a fehér neonfényben, ahogy mozog a szája. Magas, egészen vékony csontozatú alak. Az a fajta, akiben sokkal több erő és érzékenység rejlik, mint amit első pillantásra gondolna bárki. A gesztikulációja árulkodó volt, mintha nagyon is megrázta volna az eset, és nem egyértelműen az, ami az áldozattal történt. Úgy beszélt a gyanúsítottról, a helyszínről, az általa látottakról és az őrizetbe vételről, mintha sejtene valami mást is a háttérben, amiről azonban valami oknál fogva mégsem beszélhet. Zavart volt és ideges, pedig nem tűnt tapasztalatlanak, és ez kissé elbizonytalanított.

A férfi, akit az őr bevezet hozzám a helyiségbe, tényleg nagyon fiatal. Ezen kívül nem sok mindenben hasonlít arra a személyre, akit a képeken láttam. Vékony testalkatú, szinte kórosan sovány. Az arca himlőhelyes, és azonnal kiszúrom, hogy egy sérülés van a bal halántékához közel. Még úgy is jól látszik, hogy a sötét haja nagyrészt eltakarja.

Egyszerű fehér inget visel, ez lehetett rajta tegnap is. Fekete, vasalt nadrág, és ahogy látom, semmilyen ékszer, kivéve a nyakában lógó láncot, ami egy apró keresztet tart. A kezén a bőr sokkal világosabb, mint az arcán, és az ujjai olyan hosszúak, hogy igen nagy távokat foghat át velük a zongorán.

Mivel a gyanúsított büntetlen előéletű, az idebent eddig eltöltött tizennégytizenöt óra sem lehetett könnyű. Sokan az első büntényesek közül már az őrize-

tet sem bírják, és úgy élik meg az első hetvenkét órát, mintha a szabadulás eleve elképzelhetetlen volna. Nem emeli rám a tekintetét, pedig már itt ül velem szemben.

Jegyzetfüzetet veszek elő, meg a diktafonomat, majd megkérem az őrt, hogy hagyjon magunkra. Tudom, hogy biztonságosabb és kényelmesebb is lenne, ha ez a beszélgetés nem ebben a helyiségben zajlana, hanem semleges, független helyszínen, azonban erre most esély sincs, úgyhogy ilyen körülmények között kell kihoznom a helyzetből azt, ami szakmailag és emberileg csak lehetséges.

Záródik az ajtó. Főnt tizenhét nullakettőt mutat az óra.

– Fazakas Ádám? – szólítom meg.

– Én vagyok – válaszol halkán.

– A jogi képvisellete miatt vagyok itt – folytatom, majd a nevemet is hozzáteszem és az irodáét, amelynek dolgozom.

Nem felel semmit.

– Hogy van? – kérdezem.

– Maga dohányzik? – szól vissza, de továbbra sem néz rám.

– Elvértve igen – mondom.

– Elszívhatnék egy cigit?

– Idebent tilos a dohányzás.

– Pedig most szívesen rágyújtanék.

– Sajnálom, de nem lehet. Zavarja, ha rögzítem a beszélgetésünket?

Rám pillant.

– Fel akarja venni?

– Igen, és jegyzetelnék is.

– Csinálja csak – feleli.

Elindítom a felvételt.

– Rendben. Hogy érzi magát? – érdeklődöm másként, miközben arra gondolok, hogy milyen elhasznált és üres ez a kérdés.

– Maga az ügyvédem?

– Az apja az irodánkat bízta meg a képviseléssel, de magának is jóvá kell hagynia, hogy például jelen lehessen, amikor a kihallgatása zajlik. Szóval ha úgy dönt, akkor igen.

– Beszélte vele? – kérdez ismét.

– Az apjával?

– Igen.

– Nem beszéltem. Az irodavezetővel egyeztettem, nem velem.

– Értem.

Az asztalra teszem a meghatalmazást, hogy legyen csak a szeme előtt.

– Van más lehetőségem?

– Természetesen. Ha ismer más ügyvédet, megbízhatja őt is. De ha nem nevez meg senkit, az állam hivatalból kirendel magának védőt.

– Az állam?

– Igen, ez a törvény.

Erre nem mond semmit. Látom, hogy elkomorul az arca. Hallgatunk.

Tudom, hogy idő kellene neki, de épp ez az, amiből kevés van.

– Tisztában van azzal, hogy mivel gyanúsítják?

– Igen.

– Megfogalmazná?

– Azzal, hogy megöltem valakit.

– Igen, emberölés gyanújával vették őrizetbe.

– Ha elítélnék, mennyi ideig leszek bezárva?

– Most talán még nem ezzel kellene foglalkoznia.

– De mégis.

– Ez sok mindentől függ.

– Mitől?

– A nyomozás eredményességétől, a bizonyítékoktól, a tanúktól, a nyomozási bíró vagy mondjuk az ügyész tevékenységétől. A tárgyalás folyamatától. Attól, hogy tesz-e vallomást. Nyilván az sem mindegy, hogy én mit csinálok majd. Vagy hogy minősített eset-e.

– Az mit jelent?

– Ha például előre kitervelten, aljas indokból vagy mondjuk nyereségvágyból öl valaki.

– Hát az... Szóval, akkor... Ha nem nyereségvágyból vagy ilyesmi... Akkor mennyi idő lehet a büntetés? – kérdezi zavartan.

– A maximálisan kiszabható büntetés tizenöt év.

– Az sok.

– Igen, de próbáljunk meg nem ezzel foglalkozni most. Inkább arra koncentrálni, hogy összerakjunk egy egységes képet. Érthető, hogy miért mondom ezt?

– Érthető.

– Elárulna valamit arról, hogyan érzi magát? Fontos lenne tudnom. Bántotta valaki? Mondjuk a rendőrök. Érte atrocitás a zárkában?

– Nem lényeges.

– Dehogyanisnem. A rendőrök bántalmazták?

– Az egyikük elég kemény volt. De hát én se voltam túl barátságos.

– Mit csinált?

– Dulakodtam velük. Az egyikük megütött.

– Hogyan? Mivel?

– Nem emlékszem. Sötét volt. A zárkában egyébként nem történt semmi.

– Más bántotta?

Nem felel, csak a falat bámulja mögöttem.

– Bántalmazta valaki más tegnap este? – kérdezek újra.

– Igen.

– Ott a helyszínen?

– Ott.

– Valaki a vendégek közül? Vagy talán azok közül, akik ott dolgoztak?

– Inkább az előbbi – mondja.

– A sérülést is a házban szerezte?

– Igen.

– Értem. Erre mindenképp térjünk vissza később.

– Ha maga fontosnak tartja.

– Fontosnak tartom. Tudnom kell, hogy pontosan mi és hogyan történt magával. Szeretném, ha ez világos lenne, mert nagyon lényeges az ügy kimenetelét

illetően, hogy beavasson mindenbe a lehető legpontosabban. Csak így lehetek képes megfelelően ellátni a védelmét.

– Rendben.

– Átesett orvosi vizsgálaton? Vettek magától vért?

– Megvizsgált egy orvos.

– A sebe miatt?

A fiú bólint, aztán megemeli a kezét, és a hajába túr. Valamit kenhettek a fejére, talán Betadine-t, ahogy látom, elszíneződött egy nagy tenyérszerű felületen a bőr. Beköthették volna, jut eszembe közben.

– Vért nem vettek, legalábbis úgy emlékszem – teszi még hozzá.

– Hogy van a feje?

– Megmaradok.

– Akkor jó – mondom. – Tájékoztatták a kapcsolattartás lehetőségéről? Beszél valakivel itt vagy esetleg telefonon? Gondolom, az apjával igen.

– Tájékoztattak, és igen, apámat hívtam föl még délelőtt – feleli.

Én is megtehettem volna, merül föl bennem a nővéremmel folytatott beszélgetés egy részlete, és látom is magam előtt apámat az ágyon fekve, úgy, ahogy kinézett szerencsétlen szerdán, mikor bent töltöttem nála egy órát. És már most azt érzem, hogy szívesen váltanék vele néhány szót az esetről. Hogy kikérjem a véleményét, mert tudom, hogy annak biztosan örülne, ha ilyesmiről kérdezném.

– Beszél nekik a történetekről? Kérdezett erről valamit?

– Kérdezett. De nem tudtam összefügg... Nem tudtam a tegnapi estéről beszélni – mondja akadozva.

– Mit mondott neki?

– Nem akartam hazudni, úgyhogy tulajdonképpen semmit. Kértem, hogy segítsen.

– Azt jól tette – felelem.

Minden bizonnyal így történt, a meghatalmazás is ezt igazolja. Az egyik pillanatban nyugodtnak tűnik a fiú – nem jut eszembe más kifejezés, miközben figyelem az arcát –, a rá következőben pedig iszonyatosan feszültnek, mintha időnként váratlanul kikívánckozna belőle valami. Talán az, amire még véletlenül se kérdezhetek rá. Frusztrál, hogy ezt érzem.

– A nyomozási bíróság egészen biztos, hogy beszélni fog magával. Tájékoztatni fogja többek közt a jogairól. Ha úgy dönt idővel, hogy vallomást tesz, fontos, hogy abban is ugyanaz szerepeljen, mint amit a bírónak elmond. Tudnia kell, hogy nekem nem az a feladatom, hogy megítéljem, hanem hogy szakszerűen ellássam a védelmét. Indítványozni fogja a letartóztatását, mert a bűncselekmény súlyossága, amivel gyanúsítják, és az ezzel összefüggő körülmények, például az elrejtőzés veszélye vagy a tanúk befolyásolásának lehetősége, indokolhatják, hogy a bűnügyi őrizetet követően, amiben most van, továbbra is fogvatartott legyen.

– A tanúk befolyásolása? Viccel maga? Ezeket aztán tuti nem tudnám befolyásolni – vág közbe ingerülten.

Igaza lehet, még ha nem is nagyon lehet mit kezdeni ezzel, főleg, hogy mindketten tudjuk, kikről is szól még ez az egész. Vagy ha egészen pontos akarok lenni, kik szólhatnak majd bele, és milyen formában, ebbe az egészbe.

– Ezt most inkább csak iránymutatásnak szántam. Hogy mire lehet számítani.

– Értem. Elnézést – teszi hozzá, miközben a tarkóját vakarássza.
– Semmi gond – mondom, aztán várok egy kicsit.
Most tűnik csak föl, hogy a falon elhelyezett óra kattog.
– Én azért tartok egy-két dologtól – szólal meg ismét.
– Milyen dolgoktól?
– Látnia kellett volna azt a házat, meg azokat, akik ott voltak. Nem lepődnek meg, ha ezek után megkeresnének.
– Hogy érti, hogy megkeresnék?
– Hát, ha ki akarnának csinálni.
– Már hogy...
– Persze! Hogy máshogy?
Ez semmilyen szempontból nem hangzik jól. Ám annyira konkrét dologra, amire persze következtetni lehetne a jegyzőkönyvből és pláne abból, amit most elmondott, egyelőre még gondolnom sem szabad.
– Ilyen jellegű feltételezésekbe most nem bocsátkoznék. De nyilván ha elmondja, mi történt, sokkal jobban fogom érteni, mire is utal – mondom.
– Igen, az egészen biztos.
– Örülök, hogy ebben egyetértünk. Ha elrendelik a letartóztatását, akkor az itt töltött hetvenkét órát követően elosztóba szállítják, és ott tartózkodik addig, amíg el nem dől, melyik büntetés-végrehajtási intézetbe kerül – folytatom tovább.
– Mik a lehetőségek?
– Feltehetőleg a lakhelyéhez közeli intézetbe kerül majd. Oda, ahol van erre kijelölt részleg.
– És ha elítélnék?
– Börtön vagy fegyház.
– Mi a különbség?
– Különbség van például az elhelyezési körülmények, a kapcsolattartás, a reintegrációs tevékenységek, a szabad levegőn tölthető idő vagy mondjuk a munkavégzés lehetősége közt. A fegyház súlyosabb.
Erre nem felel semmit.
– Az elosztóban töltött két-három nap elég kemény rész, de ne aggódjon. Ezeket azért tisztázom most, hogy később ne ériék meglepetésként, mert ugyan sok lehetőség van a kezünkben, bizonyos dolgok nem megkerülhetők.
– Szóval innen nem engednek haza.
– Nos, bűnügyi felügyeletet is elrendelhetnek, bár ennek is vannak bizonyos feltételei – mondom, miközben nem vagyok biztos benne, hogy jól értettem-e, hogyan is érti az iménti mondatot.
– Az mit jelent?
– Házi őrizetet, de erre részletesen inkább majd később térnék ki. Remélem, hogy én leszek az első, akivel beszélhet, és nem a nyomozási bíró. Ez most szerencsés helyzet.
– Valóban?
– Az. Maga a kifejezés persze nem annyira – felelem.
Megint Anikó jut eszembe, és hogy hányszor várt rám este vagy akár éjszaka, amíg tárgyaltam. Legtöbbször képtelen volt nélkülem elaludni.

– Nem hiszem, hogy a szerencsén múlik majd, ami jön – mondja olyan hang-
lejtéssel, hogy kiráz a hideg. Váratlan és egyben tényyszerű ez a mondat.

– Akkor hasonlóképpen látjuk. Szeretném, ha részletesen elmondaná mind-
azt, ami a tegnapi nap folyamán történt. Sejttem, hogy ez most nem könnyű fel-
adat. Biztos zaklatott és fáradt is, de előnyt jelentene, ha a bíróval való érintkezés
előtt már sokkal tisztábban látnám a tegnapi nap eseményeit. Nem is beszélve
arról, hogy ha úgy dönt, vallomást tesz.

A fiú finoman tördeli a kezét. Körülnézek, mert úgy érzem, hihetetlenül üres
a tér. Mintha csak arra várna, hogy megtöltsék újra és újra tartalommal. A tágas-
sága egyáltalán nincs arányban a méreteivel, és gyakran ingadozik bennem an-
nak a tüdőtáji nyomásnak az erőssége, amit ez a levegőtlen itt tartózkodás alap-
ból okoz.

– Itt mennyi ideig maradok majd?

– Ahogy mondtam, legfeljebb hetvenkét órát.

– Az hány nap?

– Három.

– És utána mi lesz?

Nem lep meg, hogy el kell ismételnem bizonyos dolgokat, és arra is van esély,
hogy akár az eljárás tényétől, magától az őrizet körülményeitől összeroppan.

– A nyomozási bíró nagy valószínűséggel elrendeli majd a letartóztatását.

– Igen, erről beszélt az előbb.

– Pontosan.

– Miket fog kérdezni?

– Tájékozódni fog az ügyében, és megvizsgálja, hogy milyen intézkedésekre
van szükség, abban az értelemben, amiről már szintén beszéltem. Viszont nincs
olyan sok időnk. Pontosabban, nem tudom, mennyi van – fogalmazok a kellett-
nél sejtelmesebben, de ez most nem is baj. – Beszélhetnénk a tegnapi nap esemé-
nyeiről?

– Ha nagyon muszáj.

– Fontos, hogy részletesen elmondja azt, ami történt.

– Rendben – feleli.

Megint nem rám néz, hanem a fehér falra, mintha látszana rajta bármi is.

– Előtte azonban szeretném, ha aláírná a meghatalmazást.

– Milyen kötelezettséggel jár ez?

– Megbízza az irodánkat a képviselettel. De bármikor választhat másik védőt,
ahogy azt említettem is, ha nincs megegyezve azzal, ahogyan dolgozom.

– Maga tapasztalt? Tud segíteni?

Érdekes, mert ha mondjuk leírva látnám ezt a két kérdést, kétségbeesett hang-
súlyt gondolnék hozzájuk, de ahogy a fiú ejti a szavakat, nem tűnnek annak.

– Van már tapasztalatom, igen. Az ELTE jogi karán végeztem, azt követően
pedig évekig dolgoztam a Fővárosi Főügyészségen. Ott meglehetősen sokat meg-
tudtam a hasonló bűncselekmények háttéréről, a nyomozásról, a tanúkról, és per-
sze magának az ügyészségnek a működéséről. Mindarról, ami korábban szóba
került már. Három éve vagyok egyébként az említett irodánál – felelem, miköz-
ben tollat veszek elő, amivel aztán némi gondolkodás után alá is írja a meghatal-
mazást. – Ha jól tudom, maga zenész – folytatom tovább.

Leteszi a tollat, majd visszatolja élém a papírt. Látom az olvashatatlan macskakaparást a vonal fölött.

– Igen, zongorán játszom.

– Én is tanultam, közel öt évig – teszem hozzá, talán nem is fölöslegesen, mert alapjában véve távol vagyunk egymástól, és kíváncsi is vagyok, hogyan reagál. Ez a bizalom megszerzése szempontjából is jól jöhet.

– A zongora jó. Engem gyerekkorom óta megnyugtat, ha csak hangszer van a közelben. Hol tanult? – kérdezi kikerekedő szemmel.

– A Kodályban. Marczibányi tér. Mikrokozmosz, ilyesmik. Annyira nem lényeges.

– Bartók zseniális – mondja.

– Az – felelem.

– Miket játszott még?

Meglep, hogy tovább kérdez erről. Gondolkodnom is kell, mit feleljek, mert nem akarok hülyeséget mondani.

– Könnyebb Bachokat. Talán Mozartot is, azt hiszem.

– Biztos néhány kis prelúdiumot meg szonátákat – mondja, miközben ismét megmozdul a keze, mintha billentyűket ütne le, és nem csak az asztal lapja lenne előtte.

– Igen.

– Miért hagyta abba?

Ebben a helyzetben elég abszurd ez a kérdés.

– Nem is tudom – mondom elodázva a választ. – Talán mert nem voltam igazán tehetséges.

– Vagy csak attól félt, hogy nem az.

– Lehet, hogy mások félték attól, hogy nem vagyok az – felelem.

– Lehetséges, hogy abból lett a maga félelme is.

Találó, amit mond.

– Lehet. Bár türelmem nem volt hozzá, az biztos.

– A gyakorlásra gondol?

– Igen, például arra.

– Játszhatna majd nekem valamit – mondja még.

Meglehetősen zavarban lennék, ha erre sor kerülne, de bárcsak ott tartanánk, gondolom közben.

– Ha jól tudom, már nem tanuló – folytatom, némileg elterelve a témát.

– Végeztem már.

– A tegnapi helyszínre – fölolvassom a pontos címet is – szintén zongorázni érkezett, ugye?

– Igen, az elmúlt évben elég sok ilyen jellegű munkám volt.

– Milyen jellegű? Hogy kell ezt elképelni?

– Úgy, hogy csörög a telefon, fölveszem, és általában egy fickó megmondja, hová és hányra kell mennem játszani. És hogy nagyjából mit várnak el tőlem. Nem bonyolult.

– Hivatalos formában is rögzítve van ez?

– Már hogy micsoda?

– A felkérés. Szerződés-kötésre sor kerül?

– Ugyan, dehogy. Nyilván tudja maga is, hogy mennek ezek a dolgok. A pénzt amúgy sosem firtatom, mert ezek akkor is fizetnek, ha nem kérem. Ez persze nem a tisztesség miatt van.

– Akkor mi miatt?

– Inkább arról van szó, mintha elvarázsolná őket egy felsőbbrendű érzés, amikor a kezembe csúsztatnak negyven-ötven rongyot, és megveregetik a vállam, hogy köszi, fasza volt, és hívunk majd máskor is, ha kellesz, ha lesz ilyen alkalom. Néha elég megalázó, de sokáig nem törődtem ezzel, mert kellett a pénz.

– Értem.

– Amúgy meg egész jól beillek az öltönyös fickók és a kisestélyis csajok közé. Az egyik haverom azt mondta nemrég, hogy elég sima az arcom, és kellően csön-des is vagyok. Biztos azért – mondja finom mosollyal az arcán.

Hamar visszaköszön a stabil hang, ami az interjúban is föltűnt. Amennyire zavartnak tűnik külsőleg, olyan lendületes, ami belőle jön. Eszembe jut, amin még kint a folyosón gondolkodtam. Hogy milyen feszélyező lehetett a srácnak tegnap abban a házban. Láttam ilyet elégszer. Apám már jó korán elcipelt magával egy-két *rendezvényre*. Azóta meg kvázi kötelező is megjelennem néha egy-egy ilyen partin, ahol már a belépés után tíz perccel erősen viszket a tenyerem, és nemcsak hogy úgy fest, bármelyik pillanatban elszabadulhat a pokol, hanem ráadásul lehetlenség elmenekülni néhány óráig, és így folyton az jár a fejemben, hogy csak úgy vagyok képes túlélni ezt a tömérdék rémséget, láthatatlanná válni a sok smúzoló seggfej között, ha jól leiszom magam, vagy valami még bódítóbb szert tolok be a szervezetembe, aminek a megvalósítása ezeken az estéken egyébként nem körülményes feladat. A legrosszabb az egészben, hogy teljesen természetellenes szinte minden, ami körülvesz. Az indulatok fojtottsága, a cinizmus, ami persze rád ragad, és erős késztetést érzel arra már egy óra után, hogy részt vegyél te is inkább a tutiban, mert kilógsz a sorból, és annyira egyértelműek a szerepek, ha van egy kis eszed, hogy hamar ijesztővé vagy akár fenyegetővé is válik egy-egy utalás vagy mozdulat. A kapcsolatok nyilvánvaló felszínessége, az érdekemberek tolongó tömege, a sok munkálkodó szintetikus szer. A kikent cicababák, akiket a politikusok meg az üzletemberek vonszolnak magukkal, a töménytelen drága pia és a fogások, amiknek már a látványa is eltelít és erős gyomorgörcsöt okoz. És ha arra gondolok, hogy mindez miért, tényleg hányingerem lesz.

– Szóval kézbe kapja a pénzt.

– Persze.

– Milyen gyakran történik ez?

– Az elmúlt hónapokban már minden hétvégén zongoráztam valahol. Volt, hogy egy este több helyen is. Mostanában jól megy a játék, és a nagybátyám be is ajánlott pár pénzesebb helyre.

– Kicsoda a nagybátyja?

– Zenész ő is. Bögős. Fazakas Gusztáv. Elég jó kapcsolatai vannak. Vele is akar beszélni? – kérdezi.

– Minden bizonnyal sor kerül majd rá – felelem.

Látom a srácon, hogy ennek valamiért nem örül. Fölirom a nevet és a hozzá tartozó tudnivalókat is.

– A szülei is zenészek?

– Apám az, brácsás. Zenét is szerez. Amúgy nem túl nagy lelkesedéssel vállalom ám az ilyen melókat, de azzal mindig számolni lehet, hogy néhány óra után a zongorajáték már kevés, és közli velem valaki, hogy kábé éjfélről más módon gondoskodnának a zenéről – mondja, és megint a tarkóját vakarássza.

Nem kellene szabadkoznia, nincs miért, erre gondolok, miközben beszél. Láthatóan nagyon zavarja, hogy bármilyen formában is köze volt ahhoz, ami az este folyamán történt, abban viszont egyre kevésbé vagyok biztos, hogy az érzékenysége hasznára lett volna tegnap, és hogy igazán hasznunkra lesz majd az eljárás során.

– Mióta csinálja ezt?

– Már az akadémiai évek alatt elhívtak néha bulikba játszani. Ez maradt meg azokból az időkből.

– Ezt hogy érti? Mi az, ami elveszett? – kérdezem.

Bevillan a hír, amiben a balesetről olvastam.

– Nem koncertezem már.

– De fellép nyilvánosan.

– Fel. De nem mindegy, hogy az egy ilyen hely, vagy mondjuk a Zeneakadémia Nagyterme.

– Igen, ezt értem. Mi történt?

– Három éve egy autóbalesetben szilánkosra tört a jobb kezem. Kihagytam majdnem egy teljes évet – mondja, majd hallgat.

Reméltem, hogy faggatózás nélkül is többet elárul a szerencsétlenségről, de úgy tűnik, muszáj kérdezem.

– Hogy történt a baleset?

A fiú olyan tekintettel néz rám, amiből egyértelműen látszik, nehezebbre esik beszélni erről. Mégsem szabadkozom, hátha megnyílik, és többet megtudhatok a háttéréről, a viselkedéséről. Várom, hogy elkezdje anélkül, hogy újra föltennem a kérdést.

Egyszer csak beszélni kezd.

– Debrecenben játszottunk. Három Beethoven-zongoratriót. Volt egy kis fogadás a fellépés után, elég későn indultunk el. Én nem nagyon ittam, viszont a srácról, aki vezetett, ez nem volt elmondható. Nem akartam visszajönni, de valami kavardás volt a szobákkal, és aztán a többiek meggyőztek, hogy gyorsan fölérünk, nem lesz semmi gond. Hülye voltam. Nem kellett volna egyikünknek se beszállni abba az autóba. A régi úton jöttünk, nem a pályán. Alig volt valami világítás, és ócska szar az út arrafelé, ráadásul tél volt. Fagyott is. Egy szaros Suzukiban ültünk öten.

– Hol történt? – kérdezem reflexszerűen, pedig tudom a választ.

– Püspökladány mellett. Ezt nem olvasta? – kérdezi váratlanul.

– Ami azt illeti, olvastam. Nézze... most az a dolgom, hogy kérdezzek.

– Sejtettem. Semmi gond – szól közbe, így nem is folytatom. Örülök, hogy úgy néz ki, érti. – Jóval éjfél után volt már, tényleg alig voltak az úton. Képzelteti, hogy milyen volt a hangulatunk. Néhány kilométer után már engem se nagyon érdekelt, hogyan jutunk föl. Egyfolytában röhögtünk. Haknis sztorikat meséltek az idősebbek, két srác még az autóban is folytatta a piálást, amikor az egyik kereszteződésnél egy kisteherautó vagy hetvennel jött belénk oldalról. A főúton mentünk, kivédhetetlen volt. Az egyik rendőr mondta ezt, már a kórházban, ami-

kor meghallgattak a baleset miatt. Meg azt is, hogy ha hátrébb találta volna el a kocsit a furgon, már nem élnék. Részeg volt a sofőr. Még nálunk is jóval részegebb. Az egyik srác meghalt. Az, aki az anyósülésen ült. Brácsás, mint a nagybátyám. Nagyon ügyes srác volt az Anti. Szerettem, mintha a testvérem lett volna.

– Magával pontosan mi lett?

– Én még egész jól megúsztam. Lehetett volna sokkal rosszabb is, mert én is a jobb oldalon ültem, csak hát, ugye, hátul. Megrepedt két bordám. Betört a fejem. Nem is emlékszem az ütközésre, nem látom magam előtt. Csak a hangra, meg arra az érzésre, mintha préselnének össze, és hogy nem kapok levegőt. Ripityára tört a jobb kezem. Megműtöttek, de legalább egy hónap eltelt, mire azt merete mondani az orvos, hogy fogom tudni használni, még ha nem is olyan jól, mint azelőtt. Idővel aztán rájöttem, hogy valami más is összetört bennem. Nem tudok már egyenesen koncentrálni, és nem szívesen megyek ki több száz ember elé játszani, hiába épültem föl. Nem nekem való.

– Mitől tart? – kérdezem.

– Nem tartok semmitől. Egyszerűen csak nem jó érzés az a helyzet már nekem. Sosem gondoltam úgy a játékra, hogy majd menni fog, hogy idővel belerázódok. Ha nem százas, akkor nem is csinálom.

– Mégis csinálja – mondom ki hirtelen ezt a nagyon is félreérthető mondatot.

– Igen, de ez egészen más – feleli.

– Nyilván bánkódnak elég sokan. Láttam, hogy versenyeken is elég jól szerepelt – teszem hozzá, hogy finomítsak némileg az előbbi mondatomon.

– Utánam nézett rendesen.

– Ez a dolgom.

– Egyébként a tanáraink meg persze édesapám, igen, ők bánkódnak. Van olyan, aki szerint én lehetnék a következő Cziffra, de ez persze baromság.

– Miért?

– Mert Cziffra az Cziffra, én meg valaki más vagyok.

Kár, hogy ez a néha túlzónak és fellengzősnek tűnő magabiztosság egyelőre távol tartja a srácot tőlem, mégis egyre inkább érteni vélem, miről hogyan beszél.

– És az anyja?

– Meghalt. Rákos volt. A baleset előtt fél évvel temettük el.

– Sajnálom. Részvétem.

Összerándul a gyomrom a hallottaktól. Várok is egy kicsit a következő kérdéssel, mert ismét előttem van apám, akivel könnyen hasonló történhet a közeljövőben.

– Kezdjük az elején. Ki kérte föl, hogy játsszon a rendezvényen?

– Már az nagyon érdekes volt, hogy egyszer csak a semmiből fölhívott az a férfi. Nem hivatkozott senkire, és nekem se szóltak korábban, hogy volna ez a lehetőség. Fogalmam sincs, honnan volt meg neki a számom.

A fiú megmondja a nevet is, ami, ha jól emlékszem, már a jegyzeteim közt is szerepel. Közben azért áldom magam, hogy elhoztam a diktafont, mert elég sok információ áramlik majd felém az elkövetkezendő egy-másfél órában, és megnyugtató, hogy ilyen módon is rögzítve lesz, amit a gyanúsított mond. Szeretem, ha minden visszakövethető, ellenőrizhető, s bár a következetességem csiszolásra szorul, némi fejlődés azért időnként már mutatkozik.

– Ezek szerint az első ilyen felkérés volt tőle. Egyébként találkoztak már korábban?

– Nem találkoztam korábban azzal az emberrel.

– Egészen pontosan mit kért magától?

– Elég hosszasan beszélünk. Meg is lepett a dolog, mert ez általában tényleg csak annyi, hogy valaki rám csörög, megmondja az időpontot és a helyszínt. Amikor szerda délután fölhívott, részletesen elmagyarázta, hogy szerinte milyen zenei stílusokat kellene érintenem. Vagy inkább azt, hogy miket kellene elkerülnöm. Még egy listát is beolvasott, hogy ezek és azok a darabok volnának jók. Többségében magyar zenéket kért, és nagyon remélte, hogy azokat jól el tudom játszani. Azt is kikötötte, hogy mit vegyek föl, és a másnap délelőttöm a gyakorlás helyett azzal telt, hogy sűrű öltönyt szerezzek valahol. Feszélyez, ha nem abban lehetek, amiben jól érzem magam. A fickó ideges volt, mert eredetileg nem én mentem volna, ezért szólt csak ilyen későn, de valami gikszer közbejött, és azok, akiket korábban hívtak, lemondták.

– Tudja, hogy kicsodák?

– Arra nem emlékszem.

– Semmi gond. Mit mondott vagy kért még? – kérdezem. Közben jegyzetelek.

– Furcsa volt, mert aztán azt is hozzátette, hogy milyen arcok lesznek ott. Mintha már nekem is kérkedni akart volna egy-két fejjessel, akikről persze fogalmam se volt, kicsodák.

– Vagy talán azt akarta éreztetni magával, hogy fontos ez a dolog.

– Igen, lehet. Mégis nagyon flegma volt. Mondjuk ez egyáltalán nem lepett meg. Azt mondta, hogy nyolckor kellene kezdenem, és hogy egy régi Bechstein zongorájuk van.

– Az elég jó, nem?

– Ha rendesen fel van hangolva, akkor igen, az.

– Emlékszik nevekre a beszélgetésből? Vagy bármi szokatlanra?

– A fickó nevét már megmondtam, amúgy nem igazán. De hátha eszembe jut később.

– Fontos lehet.

– A nevek engem nem érdekelnek, érti? Most biztos hasznos lenne, ha tudnám őket, de elhíheti, akkor nem ezzel foglalkoztam.

– Persze, érthető – szólok közbe.

– Ott a házban bemutatkoztak páran, de inkább igyekeztem minél előbb elfelejteni őket. Arra koncentráltam, hogy a játék rendben legyen. Amúgy se nagyon beszélgetek ezeken az estéken általában senkivel, én ott csak egy zenész vagyok. Kiszolgáló személyzet, így legtöbbször le se szarnak. Szerintem érti, mire gondolok.

– Igen, azt hiszem.

Fölnézek az órára. Tizenhét huszonöt. Másfél óra múlva a kávézóban kellene lennem. Anikó azóta sem hívott. Muszáj lesz szünetet tartanunk majd, hogy megpróbáljam elérni.

– Szeretném, ha egészen a megérkezéstől kezdve részletesen összefoglalná, ami történt. Mit gondol, képes most erre? – kérdezem aztán.

– Nem tudom, képes vagyok-e jól elmondani. Félek, hogy belezavarodom. És nem is emlékszem már mindenre.

– Mondja el, amilyen részletesen csak lehet. Ahogy képes most rá. Az se baj, ha megakad, én türelemmel hallgatom.

– Rendben – feleli, miközben az ujjait húzogatja, tördeli a kezét. – Hát, nehezen találtam meg a házat. A hegyen kanyargó kis utcákban sosem ismerem ki magam. Tegnap este ráadásul olyan sűrű volt a köd, hogy alig lehetett látni. Kóvályogtam vagy fél órát. Persze jó korán elindultam. Térerő nem igazán volt, úgyhogy végül megkérdeztem egy kutyát sétáltató öregembertől, hogy merre van az utca, amit keresek. Elmagyarázta, hogy melyik utcán hol kell lefordulnom, és azon a nagy kovácsoltvas kapun aztán idővel megláttam a kilences számot. Éppen egy kocsi fordult be rajta, én meg gondolkodás nélkül mentem befelé. Nagydarab ór állított meg, belemarkolt a kabátomba, és visszaráncigált a kapu vonaláig, aztán megkérdezte, hogy mi a faszt akarok. Mondtam neki, hogy zenélni jöttem. A férfi nevét is hozzátettem még, akiről már beszéltem. Aki telefonon hívott.

– Már hogy a házigazdát, ugye?

– Igen.

– Juhász István – ismétlem meg, csak hogy biztos legyen.

– Ő az.

Mivel a fickó államtitkár, kicsit meglep, hogy ő maga hívta föl a fiút a játék miatt, és nem bízta rá senki másra a szervezést, de ennek is bizonyára megvan az oka.

– Folytassa csak – felelem rögtön.

– Akkor az ő megkérdezte a nevemet, én pedig megmondtam. Mutatta, hogy maradjak nyugton. Közben már egy listát nézegetett.

– Inzultáltak?

– Nem. Csak vártam, hogy kiderüljön, bejutok-e egyáltalán. Ezek amúgy legtöbbször igazi agresszív seggfejek. De hát pont emiatt állnak ott, nem? – kérdezi, miközben a képről már ismerős, gyerekes tekintettel nevet.

– Végül is – mondom.

Egyre oldottabban beszél, ami jó jel.

– Utána kurtán közölte, hogy mégiscsak rendben van, föl a kis gyalogúton, megkerülve az épületet. Aztán utánam szólt, hogy semmiképp se a főbejáraton menjek be, hanem oldalt, a személyzeti részen. Erre tisztán emlékszem. És arra is, hogy akkor már tegezett, mintha azzal, hogy igazoltak, bármi megváltozott volna kettőnk között.

– Finom észrevétel.

– Viccel? Nagyon szembetűnő volt ez a váltás.

– Elhiszem.

A fiú vár egy kicsit, majd előrébb dől, mintha fontos volna, hogy közelebb legyen. Mintha úgy jobban érthetném.

– Sűrű, édeskés szag terjengett a hatalmas kertben. Oldalt néhány padot és egy magas, pavilonszerű építmény körvonalait is láttam. Izzadtam, mire fölérttem a házhoz. A kocsiból kiszállva néhány jól öltözött nő és férfi haladt fölfelé a főbejáratához vezető lépcsőn. Komoly gépek álltak elöl. Audik, Porschék és olyan típusok, amiket nem is ismerek. Két ór állt az oldalsó bejáratnál. Az egyikük mondta, emeljem föl a kezemet, hogy átvizsgálhasson. A fémdetektor jelzett valamit. A bejárat melletti asztalra kivettem a kulcsaimat, a telefonomat meg egy

cigis dobozt. A detektoros fickó közben már elég keményen markolászott, aztán bólintott, én meg visszapakoltam a cuccokat a zsebembe. Catering, ezt kérdezte a másik. Zongorázni fogok, mondtam.

Ahhoz képest, hogy tíz perce még arról beszélt, és én magam is úgy véltem, ránézve a srácra, hogy nehéz dolog lesz összeszedgetni a tegnapi eseményeket, most úgy érzem, a részletességgel nem lesz gond, és hogy a humorérzékét sem veszítette el teljesen, még ha időnként gúnyosnak is hat, ami inkább csak elveszi azoknak a nyugtalanító szituációknak az élet, amikre utal. De hagyom, hadd beszéljen, mert nem csak szakmai szempontból érdekel, amit mond. A fiú memóriája nyilván igen fejlett, és ez a képesség szerencsére az események rendszerezésében is nagy segítségünkre lehet. Egyfolytában járnak az ujjai az asztalon, mintha megfelelő ütemet keresne, amivel képes lehet elmondani a történeteket. Érdekes.

– Rögtön a bejárat melletti kis beugróban egy öreg nő ült. Mintha egyszerűen csak megérezett volna, fölemelte a fejét, és mondta, hogy nála tudom letenni a kabátomat. Emlékszem, a pulton egy gyufás skatulyát tologatott ide-oda a bal kezével, és időnként megrázta, mint valami csörgődobot. Nem is tudom, miért... de amúgy vonzódok az idősebb nőkhöz. Nem úgy... érti. Hanem valahogy megnyugtat a jelenlétük. De ez a nő... Elég hidegrázós volt a tekintete. Sokszor eszembe jutott már, hogy vannak bizonyos jelek, amikre figyelni kéne.

– Mire gondol? Milyen jelek? – kérdezem.

– Tudja, olyan dolgok, amiknek legtöbbször nem tulajdonítunk jelentőséget.

– Konkrétan mire gondol?

– Hát arra, hogy már amikor odaértem, furcsa dolgok történtek. Ilyesmire gondolok. Közben meg ha az ember figyel, akkor láthatja, hogy milyen is a helyzet.

– Rossz előérzete volt?

– Igen.

– Azt tudnia kell, hogy az ilyen érzésekkel nem sokra megyünk ám.

– Igen, ezt sejtettem. De amúgy nem is nagyon törődtem ezekkel, nem volt időm gondolkodni, csak levettem a kabátomat, és a pultra terítettem. Úgy bámult a néni egy ideig, mint akinek minden perc pokol, amit a hozzám hasonló alakok elvesznek az életéből. Elég szar melő lehet, meg kell hagyni. Aztán megemelte a kabátot, hogy hátul fölakassza, nekem meg eszembe jutott, hogy a cigim biztos kellene fog, úgyhogy megkértem, azt azért vegye ki.

– És, kivette?

– Maga is tudja, hogy nem.

Már másodszor érzem azt, mintha a fiú tesztelne, hogy figyelek-e rá. Kíváncsi lennék, ez a bizalmatlanságából fakad-e inkább, vagy mert egyszerűen csak provokálni akar. Nem mindegy.

– Szóval mégiscsak dohányzik – mondom.

– Nem rendszeresen, de az ilyen estéken mindig viszek magammal cigit. Egyrészt megnyugtat, másrészt lehetőséget ad a kiszakadásra. Az egyetlen esély néhány nyugodtabb lélegzetvételtre. Tegnap nagyon fojtogató volt ott minden, az első pillanattól kezdve éreztem. Igazából már akkor, amikor a faszi fölhívott. Nagy hiba volt elvállalnom ezt az egészséget.

– Azért mondja csak tovább.

– Jó – feleli halkán. – Azt már nem értettem, amit az öregasszony mormogott,

mert közben elindultam a sötét folyosón, amit néhány méterenként a különféle helyiségekből szűrődő fénycsíkok vágtak ketté. Az egyik valami előkészítő kamra lehetett, ahol húsokat szeletelt két lány, aztán láttam, ahogy öt-hat fehér kuktaöltözetbe bújt fickó sűrög-forog egy olyan térben, ahol legalább ötven fok van. Végül egy magas lengőajtót kitarva beléptem egy jó nagy terembe, ahol akkor a személyzetten kívül még csak néhány pár lézengett. Meglepő volt, hogy a kapunál történtek után ilyen könnyen bejutok, de azt azért nem mondanám, hogy kiegyensúlyozottan éreztem magam. Mindegy. Nyomasztó volt az a ház. Egy kibaszott labirintus – mondja, majd kivár.

Továbbra is járnak az ujjai az asztallapon, és hallom, ahogy kattog az óra oda-fönt. Közben mozgolódás hangjai szűrődnek be a folyosóról, valakik beszélnek is, de nem értem.

– Két hosszú asztalon poharak, különféle húsos- és gyümölcsöstálak sorakoztak. Meg persze rengeteg pia. A hangszórókból az ilyenkor megszokott sablonos zene szólt. Képzelteti, szar feldolgozások, tudja, amik olyan sután gügyögnek a háttérben, hogy az ember észre sem veszi, milyen mérgezők.

– És a zongora? – kérdezem.

– Az hátul, egy kis emelvényen állt a sarokban. Szerencsére eléggé eldugott helyen. A terem berendezése egyébként egyszerű volt. Az ablakokat borító fodros függönyökön és a szétszórtan elhelyezett kis állópultokon kívül nem volt benne semmi különös. Félhomály volt, aminek örültem.

– Miért?

– Sokkal jobb, mintha minden fényárban úszik.

Lehet, hogy a zongorajáték miatt igen, de a részletek földidézése szempontjából már nem annyira, gondolom közben. Csak rémlik, hogy szerepel olyan kép a jegyzőkönyvhöz csatoltak között, amin ez a belső tér látható. Nem akarom babrálni a telefonomat, laptopot pedig nem hoztam magammal. Megkérem a fiút, hogy rajzolja le a helyszínt. Hogy láthassam magam is, mi hol helyezkedett el, legalább is az ő elmondása alapján, úgy nagyjából. Kérdően néz rám, de amikor eléje csúsztatom az üres lapot meg a tollat, vázolni kezd.

Szó nélkül várom, hogy újra rám nézzen.